

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3866

Vragen van het lid **Tjeerd de Groot** (D66) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de berichten «Uiterlijk 16 juli besluit over heropening Gosschalk» en «Slachthuis Gosschalk blijkt onverbeterlijk»* (ingezonden 13 juli 2021).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 30 augustus 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 3653.

Vraag 1

Bent u bekend met de berichten «Uiterlijk 16 juli besluit over heropening Gosschalk» en «Slachthuis Gosschalk blijkt onverbeterlijk»?^{1, 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat uiterlijk 16 juli wordt besloten over de heropening van slachthuis Gosschalk? Zo ja, bent u van mening dat het slachthuis in deze zeer korte periode al dergelijke veranderingen heeft kunnen doorvoeren om de dierenwelzijnsproblematiek op te lossen?

Antwoord 2

Op 2 juli jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de schorsing van de erkenning van het slachthuis (Kamerstuk 28 286, nr. 1200).³ Daarbij heb ik gemeld dat het slachthuis een plan van aanpak moet indienen op basis waarvan de NVWA beoordeelt of dit voldoende vertrouwen geeft dat het bedrijf bereid en in staat is de naleving van de dierenwelzijnsregelgeving afdoende te borgen. Het slachthuis heeft op 9 juli jl. een plan van aanpak ingediend bij de NVWA. Op 15 juli jl. heeft de NVWA aan het slachthuis laten weten dat dit plan van aanpak onvoldoende waarborgen biedt voor het dierenwelzijn en dat de schorsing van de slachthuiserkenning daarom niet

¹ Boerderij, 12 juli 2021, «Uiterlijk 16 juli besluit over heropening Gosschalk» (<https://www.boerderij.nl/uiterlijk16-juli-besluit-over-heropening-gosschalk>)

² NRC, 9 juli 2021, «Slachthuis Gosschalk blijkt onverbeterlijk» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/07/09/dierenwelzijn-slachthuis-gosschalk-blijkt-onverbeterlijk-a4050388>)

³ Kamerbrief over de maatregelen tegen slachthuis Gosschalk naar aanleiding van RTL-beelden | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

kon worden opgeheven. Sindsdien heeft het slachthuis nog twee maal een gewijzigd plan van aanpak ingediend. Ook deze plannen bevatten onvoldoende waarborgen en zijn door de NVWA afgekeurd. Op 13 augustus jl. heeft de NVWA aan het slachthuis laten weten dat de op 29 juli jl. ingediende vierde versie van het plan van aanpak ook niet voldoet. Op 17 augustus jl. heeft het slachthuis een vijfde versie van het plan van aanpak ingediend. Dit plan biedt naar het oordeel van de NVWA voldoende waarborgen en garanties voor de naleving van de wetgeving door het slachthuis. Met mijn brief van heden informeer ik uw Kamer dat de NVWA met ingang van 31 augustus a.s. de schorsing van de erkenning als slachthuis opheft. Het slachten kan vanaf die datum onder verscherpt toezicht door de NVWA hervat worden.

Vraag 3

Is het bijvoorbeeld mogelijk om in deze korte periode ervoor te zorgen dat alleen medewerkers met de juiste opleiding in dienst zijn?

Antwoord 3

Het slachthuis moet in het plan van aanpak ingaan op de wijze waarop het slachthuis borgt dat het slachthuis alleen medewerkers met levende dieren laat werken die daarvoor de juiste opleiding gevolgd hebben en daardoor het juiste vakbekwaamheidsniveau hebben.

Vraag 4

Welke eisen worden precies gesteld aan de wijze van leidinggeven?

Antwoord 4

Het slachthuis moet in het plan van aanpak aangeven hoe de wijze van leidinggeven voorkomt dat de medewerkers opnieuw en structureel dierenwelzijns-overtredingen begaan. Aan de NVWA moet inzicht worden gegeven in de wijze van aansturing en borging door de leidinggevendenden.

Vraag 5

Hoe rijmt u het dat de slachtsnelheid niet omlaag kan in alle slachthuizen in Nederland omdat hier een juridische onderbouwing voor nodig is, maar dat wel gevraagd wordt aan Gosschalk de snelheid te onderbouwen als voorwaarde voor opening?

Antwoord 5

Op 2 juli jl. heb ik uw Kamer laten weten dat ik in afwachting ben van de uitkomsten van het onderzoek naar de relatie tussen de slachtsnelheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid (Kamerstuk 28 286, nr. 1200)⁴. Voor de tussentijd heb ik met de NVWA afgesproken dat geen verhogingen van de slachtsnelheid zullen worden toegestaan. In de concrete situatie van het slachthuis Gosschalk is de feitelijke situatie een andere. Het gaat in die casus om een corrigerende interventie die de toezichthouder bij dit bedrijf nodig acht om het het dierenwelzijn afdoende te borgen. De erkenning om te slachten van het slachthuis is op 2 juli jl. geschorst. Na een opheffing van de schorsing staat het slachthuis onder verscherpt toezicht. In dit concrete geval wordt bij de gelegenheid van de hervatting van de slachtwerkzaamheden het slachthuis in het kader van het verscherpt toezicht geïnstrueerd om gefaseerd op te starten met een snelheid waarbij het dierenwelzijn geborgd blijft, waarbij er geen automatisme bestaat dat de slachtsnelheid zoals die voor de sluiting was, opnieuw wordt bereikt.

Vraag 6

Moet het slachthuis niet gesloten blijven tot het onderzoek met betrekking tot de bandsnelheid is afgerond?

⁴ Kamerbrief over de maatregelen tegen slachthuis Gosschalk naar aanleiding van RTL-beelden | Kamerstuk | Rijksverheid.nl

Antwoord 6

Het onderzoek met betrekking tot de bandsnelheid en de besluitvorming over de uitkomsten daarvan moeten worden onderscheiden van de beoordeling door de NVWA van het plan van aanpak van het slachthuis om te voldoen aan de geldende dierenwelzijnsregelgeving. Zie hiervoor mijn antwoord op vraag 5. Bij de opheffing van de schorsing van de erkenning om te slachten door de NVWA, wordt het slachthuis, dat dan onder verscherpt toezicht staat, geïnstrueerd dat wordt opgestart met een slachtsnelheid die significant lager is dan de slachtsnelheid bij normale bedrijfsvoering, waarbij er geen automatisme bestaat dat de slachtsnelheid zoals die voor de sluiting was, opnieuw wordt bereikt.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u de uitspraak van een voormalig medewerker van de toenmalige Voedsel- en Warenautoriteit dat in 2014 al bekend was hoe in Gosschalk met dieren wordt omgesprongen en dat uit een uitgebreid rapport, inclusief filmmateriaal, geen lering is getrokken?⁵

Antwoord 7

Stevige en consequente handhaving is van groot belang voor de borging van dierenwelzijn en voedselveiligheid. Dit belang was in 2014 aanleiding om te starten met het Verbeterplan Vleesketen dat onderdeel was van het Plan van aanpak NVWA 2013. Hierin is aandacht besteed aan het op uniforme wijze vastleggen en opvolgen van waarnemingen. Ik heb uw Kamer geïnformeerd over de maatregelen die de NVWA sindsdien treft om stevig en consequent te handhaven (Kamerstuk 28 286, nr. 1065)⁶ en over de wijze waarop bij het slachthuis Gosschalk is ingegrepen na misstanden in dit slachthuis (Kamerstuk 28 286, nr. 1200)⁷.

Vraag 8

Herkent u het geschetste beeld van deze oud-medewerker dat door intimidatie en «zogenaamde afspraken» de «handhavingsattitude bij toezichhoudende dierenartsen ver te zoeken was»?⁸

Antwoord 8

In september 2019 heb ik aan uw Kamer het onderzoek van 2Solve naar kleine en middelgrote slachthuizen toegezonden, waarin meerdere geïnterviewden hebben gesteld dat de handhavingsattitude van verschillende toezichhoudende dierenartsen onvoldoende was. In reactie daarop heb ik uw Kamer gemeld dat ik een cultuur nastreef waar stevige en consequente handhaving in alle onderdelen van de NVWA de norm is en waar de belangen van voedselveiligheid en dierenwelzijn boven iedere twijfel verheven zijn. De NVWA heeft daartoe maatregelen genomen (Kamerstuk 28 286, nr. 1065)⁹. Uw Kamer ontvangt begin september van mij een brief over de stand van zaken met betrekking tot deze maatregelen.

Vraag 9

Hoe beoordeelt u de uitspraak dat «het dierenwelzijn zeker geen prioriteit zal krijgen» bij Gosschalk?¹⁰

⁵ NRC, 9 juli 2021, «Slachthuis Gosschalk blijkt onverbeterlijk» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/07/09/dierenwelzijn-slachthuis-gosschalk-blijkt-onverbeterlijk-a4050388>)

⁶ Rapport 2Solve inzake onderzoek naar kleine- en middelgrote slachthuizen | Tweede Kamer der Staten-Generaal

⁷ Kamerbrief over de maatregelen tegen slachthuis Gosschalk naar aanleiding van RTL-beelden | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

⁸ NRC, 9 juli 2021, «Slachthuis Gosschalk blijkt onverbeterlijk» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/07/09/dierenwelzijn-slachthuis-gosschalk-blijkt-onverbeterlijk-a4050388>)

⁹ Rapport 2Solve inzake onderzoek naar kleine- en middelgrote slachthuizen | Tweede Kamer der Staten-Generaal

¹⁰ NRC, 9 juli 2021, «Slachthuis Gosschalk blijkt onverbeterlijk» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/07/09/dierenwelzijn-slachthuis-gosschalk-blijkt-onverbeterlijk-a4050388>)

Antwoord 9

Het slachthuis heeft in het bij de NVWA ingediende plan van aanpak aan moeten geven hoe de naleving van de dierenwelzijnswetgeving afdoende wordt geborgd. De NVWA zal daar nauwgezet op toezien en proportionele maatregelen treffen indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Vraag 10

Is het mogelijk het slachthuis, gezien zijn verleden, permanent te sluiten?

Antwoord 10

Het verder opschalen naar een herstelsanctie met een onomkeerbaar karakter, zoals permanente sluiting of definitieve intrekking van de erkenning, dient proportioneel te zijn. Daarvan kan sprake zijn indien blijkt dat bij het bedrijf de beoogde regelnaleving met een tijdelijke schorsing niet even effectief afgedwongen kan worden.

Vraag 11

Hoe gaat u voorkomen dat dergelijke misstanden onder de pet worden gehouden in andere slachthuizen, bijvoorbeeld door het (opzettelijk) ontwijken van cameratoezicht?

Antwoord 11

In mijn brief van 2 juli jl. (Kamerstuk 28 286, nr. 1200)¹¹ heb ik aan uw Kamer laten weten dat het nu echt aan de sector is om een serieuze kentering in gedrag te laten zien. Misstanden worden niet getolereerd; indien misstanden worden geconstateerd, aarzelt de NVWA niet om hard op te treden. Camera-toezicht kan een bijdrage leveren in het voorkomen dat misstanden onder de pet worden gehouden. Ik heb aan uw Kamer toegezegd dat u voor het Commissiedebat van 9 september a.s. wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie cameratoezicht.

Vraag 12

Kunt u deze vragen beantwoorden voor de eventuele heropening van Gosschalk?

Antwoord 12

Ja.

¹¹ Kamerbrief over de maatregelen tegen slachthuis Gosschalk naar aanleiding van RTL-beelden | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl